

Aansluiting eindtermen Economie met
leerdoelen lesprogramma 'Doe je
digiding!' van Stichting Digisterker

**doe je
digiding!**

Inhoudsopgave

Algemene toelichting.....	4
Inhoudelijke koppelingen per onderwijsniveau eenheden/domeinen economie met leerdoelen Doe je digiding!	4
Praktijkonderwijs	4
Vmbo	5
Havo/vwo	6
Specifieke leerdoelkoppelingen per onderwijsniveau	8
Praktijkonderwijs	8
Basisvaardigheden geld	8
Werk en inkomen.....	9
Verzekeren	9
Vaste lasten en toeslagen	10
Vmbo	12
Oriëntatie op leren en werken.....	12
Leervaardigheden in het vak economie	14
Consumptie	16
Consumptie en consumentenorganisaties	19
Arbeid en productie	21
Overheid en bestuur	22
Havo/vwo	25
Domein A – Vaardigheden	25
Domein B - Concept schaarste	27
Domein C - Concept ruil.....	28
Domein D - Concept markt.....	28
Domein E - Concept ruilen over de tijd	29
Domein F - Concept samenwerken en onderhandelen	29
Domein G - Concept risico en informatie	29
Domein H - Concept welvaart en groei	30
Domein I - Concept goede tijden, slechte tijden	30
Domein J - Onderzoek en experiment	31

Aansluiting kernen examenprogramma economie havo/vwo met leerdoelen Doe je digiding! havo/vwo.....	32
Inhoudelijke koppelingen kernen examenprogramma economie havo/vwo met leerdoelen Doe je digiding! havo/vwo	32
Specifieke leerdoelkoppelingen	32
Kern: Financiële zelfredzaamheid	32
Kern: Arbeid en productie.....	33
Kern: Consumentengedrag.....	34
Kern: Overheid en beleid	35
Kern: Internationale ontwikkelingen	36
Kern: Markt en concurrentie	37
Kern: Welvaart en groei	37
Kern: Schaarste en keuze	38

Algemene toelichting

In Doe je digiding! worden de leerlingen maximaal voorbereid op het regelen van zaken met de digitale overheid. De leerdoelen van Doe je digiding! sluiten inhoudelijk en didactisch goed aan bij het economieonderwijs:

- Ze versterken het praktisch inzicht in economische begrippen
- Ze ondersteunen doelen rond digitale zelfredzaamheid, financiële geletterdheid en maatschappelijke oriëntatie
- Ze bieden context voor onderwerpen als verzekeren, belastingen, inkomen, lenen, sparen, studiefinanciering en ondernemerschap

Leerlingen worden in alle modules uitgedaagd om aan de hand van een concrete casus de opgedane inzichten en kennis toe te passen.

Doe je digiding! bestaat in diverse varianten. In onderstaande gaat het zowel over de lesmodules voor vmbo als die voor het praktijkonderwijs en voor havo/vwo. Waar het specifiek gaat over alleen 1 van de drie varianten, staat dat aangegeven. (Overigens zijn de lesmodules voor vmbo ook bedoeld voor het mbo.)

We beschrijven in bijgaand schema de algemene inhoudelijke koppelingen tussen de doelen voor het vak economie en de modules van Doe je digiding! De specifieke koppelingen tussen de exameneenheden van economie en hoe daaraan aandacht wordt besteed binnen de diverse modules van Doe je digiding! vind je [hier](#).

Inhoudelijke koppelingen per onderwijsniveau eenheden/domeinen economie met leerdoelen Doe je digiding!

Praktijkonderwijs

Economie domein	Aansluiting Doe je digiding! - Praktijkonderwijs Module	Overeenkomsten
Basisvaardigheden geld	Overheid en Jij, Bank en geldzaken, Aan het werk, Zorgverzekering, Wonen	Belang bankrekening, sparen en lenen, diensten bank, fraude herkennen, budgetten maken -- sluit aan op praktische economie
Werk en inkomen	Aan het werk, Zorgverzekering, Wonen	Minimumloon, arbeidscontract, cv, netto vs. bruto loon -- toegespitst op eerste werkervaring

Economie domein	Aansluiting Doe je digiding! - Praktijkonderwijs Module	Overeenkomsten
Verzekeren	Zorgverzekering, Wonen	Basisverzekering en zorgtoeslag -- essentieel onderdeel van financiële redzaamheid
Vaste lasten en toeslagen	Overheid en Jij, Bank en geldzaken, Aan het werk, Zorgverzekering, Wonen	Huur, huurtoeslag, begrotingen -- directe toepassing in budgetvaardigheden

Vmbo

Economie exameneenheden	Aansluiting Doe je digiding! - vmbo Module	Overeenkomsten
Oriëntatie op leren en werken	Overheid burger en DigiD, Bijbaan, Studeren, Ondernemen	Onderzoeken welke bijbaan mag op welke leeftijd, rechten en plichten van een werknemer, een opleiding kiezen
Basisvaardigheden	Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Wonen, Bank en geldzaken, Wonen, Digitale zorg, Ondernemen	Basisvaardigheden toepassen, informatie verwerven en verwerken
Consumptie en consumentenorganisaties	Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken, Wonen, Ondernemen	Functie van geld, begroting maken, leren omgaan met bankrekeningen, bankfraude, online fraude, lenen, achteraf betalen, risico's, verzekeringen, toeslagen, Kosten en financiering van studie, een huurwoning zoeken, huursubsidie, woningverhuurders, huurcontracten, basis voor financieel zelfredzaam wonen
Arbeid & productie	Bijbaan, ondernemen	Begrippen als minimumloon, loonheffing, cao, bruto/netto inkomen, omzet, winst, btw, administratie, risico's

Economie exameneenheden	Aansluiting Doe je digiding! - vmbo Module	Overeenkomsten
Overheid en bestuur	Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Wonen	Functies van de overheid, hoe is de overheid georganiseerd (belastingen, toeslagen, etc.)
Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	Alle modules	Onderzoeken, opzoeken, invullen, toepassen van informatie

Havo/vwo

Economie domein	Aansluiting Doe je digiding! - havo/vwo Module	Overeenkomsten
Domein A: Vaardigheden -	Digitale overheid en veiligheid, Bank en geldzaken, Bijbaan, Verkeer en vervoer, Studeren, Zorgverzekering	Toepassen van economische concepten in praktijksituaties, informatievaardigheden ontwikkelen, digitale geletterdheid, werken met realistische contexten
Domein B: Concept schaarste	Bank en geldzaken, Bijbaan, Verkeer en vervoer, Studeren	Betaalmethodes, risico's van leningen, BKR - sluit aan bij gedragseconomie
Domein C: Concept ruil	Bank en geldzaken, Bijbaan	Belastingheffing, arbeidsovereenkomsten, minimumloon - fundamentele economische thema's
Domein D: Concept markt	Zorgverzekering, Verkeer en vervoer, Bank en geldzaken	Kosten/baten-analyse van studeren, lenen, studiefinanciering
Domein E: Concept ruilen over de tijd	Bank en geldzaken, Studeren	Verplichte verzekering, solidariteitsbeginsel, toeslagen - link met collectieve sector
Domein F: Concept samenwerken en onderhandelen	Bijbaan, Zorgverzekering	Functie van CAO's, rechten en plichten van werknemers, verschil tussen wit en zwart werken, verplichte zorgverzekering, debatteren over eigen risico
Domein G: Concept risico en informatie	Digitale overheid en veiligheid, Bank en geldzaken, Verkeer en vervoer	Beschermen DigiD-gegevens, gevolgen identiteitsfraude, herkennen bankfraude en phishing, veiligheid URL's controleren, onderzoek naar

Economie domein	Aansluiting Doe je digiding! - havo/vwo Module	Overeenkomsten
		wachtwoordmanagers, herkennen van nep-webshops, functie van BKR, beoordelen betrouwbaarheid rijscholen en verzekeringen
Domein H: Concept welvaart en groei	Bijbaan, Zorgverzekering	Minimumloon per leeftijd, verschil bruto/netto loon, loonheffing en loonheffingskorting, zorgtoeslag, proefberekening zorgtoeslag, belastingstelsel
Domein I: Concept goede tijden, slechte tijden	Bank en geldzaken, Zorgverzekering, Verkeer en vervoer	Gevolgen van leningen en schulden, hulp bij schulden zoeken, gevolgen van betalingsachterstanden (zorgpremie, verkeersboetes), omgaan met financiële problemen
Domein J: Onderzoek en experiment	Alle modules, met nadruk op: Digitale overheid en veiligheid, Bank en geldzaken, Verkeer en vervoer, Studeren, Zorgverzekering	Zelfstandig onderzoek doen naar: hulpplekken, wachtwoordmanagers, slachtofferhulp bij fraude, schuldhulp, betrouwbare rijscholen, kosten rijbewijs, verkeersregels, studiekeuze en -kosten, studiefinanciering, zorgverzekeringen vergelijken, zorgtoeslag berekenen; debatteren over stellingen (eigen risico, verkeer); inschatting maken van eigen situatie (digitale veiligheid)

Specifieke leerdoelkoppelingen per onderwijsniveau

Praktijkonderwijs

Basisvaardigheden geld

Economische concepten: Bankrekening, sparen, budgetteren, fraude herkenning

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Overheid en jij

- De leerling kan aangeven bij welke overheidsinstantie je moet zijn voor o.a. het aanvragen van je rijbewijs, het terugvragen van loonheffing of het aanvragen van een tegemoetkoming scholieren.

Module Bank en geldzaken

- Leerlingen kunnen benoemen voor welke zaken je wel en niet bij de bank terecht kunt.
- Leerlingen kunnen aangeven waarom je een eigen bankrekening nodig hebt.
- Leerlingen kunnen een overzicht van hun inkomsten en uitgaven maken.
- Leerlingen kunnen de voor- en nadelen van sparen en lenen benoemen.
- Leerlingen kunnen vier verschillende soorten online fraude herkennen.

Module Aan het werk

- De leerling kan op een loonstrook het nettosalaris opzoeken.
- De leerling kan benoemen dat je als werkende recht hebt op het minimumloon en dat de hoogte van dit minimumloon verschilt per leeftijd.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen het bruto- en het nettoloon.
- De leerling kan benoemen dat je op de website van de Nederlandse belastingdienst loonheffing kunt terugvragen.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan benoemen dat een zorgverzekering verplicht is voor iedereen die in Nederland werkt of woont.
- De leerling weet dat kinderen tot 18 jaar gratis zijn meeverzekerd via de zorgverzekering van hun ouders.
- De leerling kan voorbeelden noemen van zorg die binnen de basisverzekering valt en zorg die binnen een aanvullende zorgverzekering valt.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat zorgtoeslag is.
- De leerling kan benoemen dat je bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan aangeven wanneer je recht op zorgtoeslag hebt.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.
- De leerling weet welke wijzigingen invloed kunnen hebben op de hoogte van je zorgtoeslag, en je moet doorgeven aan Dienst Toeslagen.
- De leerling kan de gevolgen benoemen van het niet (op tijd) betalen van je zorgpremie.
- De leerling weet waar hij/zij hulp kan krijgen bij schulden.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met zorgtoeslag in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Wonen

- De leerling kan een begroting maken van inkomsten en uitgaven die horen bij 'op jezelf wonen'.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat huurtoeslag is.
- De leerling kan inschatten of een huurder in aanmerking komt voor huurtoeslag.

Werk en inkomen

Economische concepten: Arbeidscontract, minimumloon, bruto/netto loon, belastingen

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Aan het werk

- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het zoeken naar een (bij)baan.
- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen wat er in een cv staat.
- De leerling kan aangeven waarom een arbeidscontract belangrijk is.
- De leerling kan op een loonstrook het nettosalaris opzoeken.
- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen welk werk je als jongere wel en niet mag uitvoeren.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met werk en inkomen in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen 'zwart' en 'wit' werken.
- De leerling kan benoemen dat je als werkende recht hebt op het minimumloon en dat de hoogte van dit minimumloon verschilt per leeftijd.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen het bruto- en het nettoloon.
- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen welke rechten en plichten een werknemer heeft.
- De leerling kan benoemen dat je op de website van de Nederlandse belastingdienst loonheffing kunt terugvragen.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat zorgtoeslag is.
- De leerling kan benoemen dat je bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan aangeven wanneer je recht op zorgtoeslag hebt.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.
- De leerling weet welke wijzigingen invloed kunnen hebben op de hoogte van je zorgtoeslag, en je moet doorgeven aan Dienst Toeslagen.

Module Wonen

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat huurtoeslag is.
- De leerling kan inschatten of een huurder in aanmerking komt voor huurtoeslag.

Verzekeren

Economische concepten: Verzekeringen, eigen risico, toeslagen

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Zorgverzekering

- De leerling kan uitleggen wat een zorgverzekering is.

- De leerling kan benoemen dat een zorgverzekering verplicht is voor iedereen die in Nederland werkt of woont.
- De leerling weet dat kinderen tot 18 jaar gratis zijn meeverzekerd via de zorgverzekering van hun ouders.
- De leerling kan voorbeelden noemen van zorg die binnen de basisverzekering valt en zorg die binnen een aanvullende zorgverzekering valt.
- De leerling kan uitleggen wat het eigen risico is en welke invloed het verhogen van je eigen risico heeft op je maandelijkse premie.
- De leerling weet dat een bezoek aan de huisarts niet onder het eigen risico valt.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met de zorgverzekering in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat zorgtoeslag is.
- De leerling kan benoemen dat je bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan aangeven wanneer je recht op zorgtoeslag hebt.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.
- De leerling weet welke wijzigingen invloed kunnen hebben op de hoogte van je zorgtoeslag, en je moet doorgeven aan Dienst Toeslagen.
- De leerling kan de gevolgen benoemen van het niet (op tijd) betalen van je zorgpremie.
- De leerling weet waar hij/zij hulp kan krijgen bij schulden.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met zorgtoeslag in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Wonen

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een inboedel- en aansprakelijkheidsverzekering inhoudt.

Vaste lasten en toeslagen

Economische concepten: Budgetteren, huur, toeslagen, verzekeringen

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Overheid en jij

- De leerling kan aangeven bij welke overheidsinstantie je moet zijn voor o.a. het aanvragen van je rijbewijs, het terugvragen van loonheffing of het aanvragen van een tegemoetkoming scholieren.
- De leerling kan aangeven wat je moet regelen m.b.t. de digitale overheid als je 18 jaar wordt.

Module Bank en geldzaken

- Leerlingen kunnen een overzicht van hun inkomsten en uitgaven maken.

Module Aan het werk

- De leerling kan op een loonstrook het nettosalaris opzoeken.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan benoemen dat een zorgverzekering verplicht is voor iedereen die in Nederland werkt of woont.
- De leerling weet dat kinderen tot 18 jaar gratis zijn meeverzekerd via de zorgverzekering van hun ouders.

- De leerling kan voorbeelden noemen van zorg die binnen de basisverzekering valt en zorg die binnen een aanvullende zorgverzekering valt.
- De leerling kan uitleggen wat het eigen risico is en welke invloed het verhogen van je eigen risico heeft op je maandelijkse premie.
- De leerling weet dat een bezoek aan de huisarts niet onder het eigen risico valt.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat zorgtoeslag is.
- De leerling kan benoemen dat je bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan aangeven wanneer je recht op zorgtoeslag hebt.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.
- De leerling weet welke wijzigingen invloed kunnen hebben op de hoogte van je zorgtoeslag, en je moet doorgeven aan Dienst Toeslagen.
- De leerling kan de gevolgen benoemen van het niet (op tijd) betalen van je zorgpremie.
- De leerling weet waar hij/zij hulp kan krijgen bij schulden.

Module Wonen

- De leerling kan de voor- en nadelen beschrijven van ‘thuis wonen’ en ‘op jezelf wonen’.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het zoeken en vinden van een huurwoning.
- De leerling kan een begroting maken van inkomsten en uitgaven die horen bij ‘op jezelf wonen’.
- De leerling kan het verschil tussen sociale huurwoningen en huurwoningen in de vrije sector benoemen.
- De leerling herkent één of meerder werkwijzen van malafide woningaanbieders.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met ‘wonen’ in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.
- De leerling kan de belangrijkste kenmerken van een huurcontract benoemen.
- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een huurder benoemen.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat huurtoeslag is.
- De leerling kan inschatten of een huurder in aanmerking komt voor huurtoeslag.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een inboedel- en aansprakelijkheidsverzekering inhoudt.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met ‘wonen’ in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Vmbo

Oriëntatie op leren en werken

De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van economie in de maatschappij.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan enkele beroepen van ambtenaren benoemen en uitleggen op welke punten deze beroepen van elkaar verschillen.

Module Bijbaan

- De leerling kan benoemen welke stappen je kunt zetten om een bijbaan te vinden
- De leerling kan benoemen dat het afhankelijk van je leeftijd is welke bijbaantjes je wel en niet mag doen.
- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen wat er in een arbeidsovereenkomst en CAO staat.
- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer benoemen, zoals minimumloon, vakantiedagen en vakantietoeslag.
- De leerling kan benoemen wat de Nederlandse overheid met 'ons' belastinggeld doet.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen het bruto- en het nettoloon.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen 'zwart' en 'wit' werken.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffing is en hoe je dit terugvraagt.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffingskorting is, en dat je dit ook meteen kunt laten toepassen op het loon.

Module Studeren

- De leerling kan benoemen dat het volgen van een mbo-opleiding geld kost: lesgeld en school- en reiskosten.
- De leerling weet dat hij als mbo'er onder de 18 geen lesgeld hoeft te betalen.
- De leerling kan benoemen dat hij als 18-jarige recht heeft op studiefinanciering en dat hij deze kan aanvragen bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De leerling kan benoemen dat de studiefinanciering is opgebouwd uit vier onderdelen: een basisbeurs, een aanvullende beurs, een studentenreisproduct en een lening.
- De leerling weet dat hij als mbo'er onder de 18 wel recht heeft op een studentenreisproduct.
- De leerling kan benoemen dat de hoogte van de basisbeurs afhankelijk is van zijn woonsituatie: uitwonende studenten krijgen een hogere basisbeurs dan thuiswonenden.
- De leerling kan uitleggen hoe een aanvullende beurs werkt. Hij kan uitleggen dat het recht hierop en de hoogte ervan onder andere afhankelijk is van het inkomen van de ouders en van de gezinssamenstelling.
- De leerling kan uitleggen wat een studentenreisproduct is en ook kent hij het verschil tussen een week- en weekendabonnement.
- De leerling kan benoemen dat een lening altijd moet worden terugbetaald.

- De leerling kan uitleggen wat hij moet doen als hij stopt met zijn mbo-studie of als hij van studie verandert. Hij weet dat hij dit dan moet doorgeven aan zijn opleiding en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De leerling kan uitleggen hoe hij zijn studentenreisproduct stop moet zetten als hij is geslaagd of stopt met studeren.
- De leerling kent de gevolgen van het niet op tijd stopzetten van zijn studentenreisproduct. De student kan berekenen hoe hoog een studieschuld aan het einde van een opleiding is als hij iedere maand een bepaald bedrag leent.
- De leerling kan de eventuele gevolgen van een studieschuld benoemen.
- De leerling kan uitleggen dat de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisproduct een gift is voor mbo-studenten van niveau 1 en 2 en een prestatiebeurs voor mbo studenten niveau 3 en 4.
- De leerling kan de stappen benoemen die hij moet zetten om studiefinanciering aan te vragen.
- De leerling weet dat hij opnieuw recht heeft op studiefinanciering in de vorm van een prestatiebeurs als hij doorstudeert op het hbo.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met studeren, in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Ondernemen

- De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van het hebben van een eigen bedrijf.
- De leerling kan aangeven wat het belang is van marktonderzoek.
- De leerling kan aangeven wat het belang is van een ondernemingsplan.
- De leerling kan minstens twee verschillende voorbeelden geven van een verdienmodel.
- De leerling kan aangeven vanaf welke leeftijd je je eigen bedrijf mag beginnen en vanaf welke leeftijd je financieel zelfstandig mag handelen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat 'handlichting' betekent: dat een minderjarige bevoegdheden krijgt die normaal zijn voorbehouden aan een meerderjarige.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen voor welke zaken je bij de Kamer van Koophandel terecht kan.
- De leerling aangeven wat het betekent om als ondernemer btw-plichtig te zijn.
- De leerling kan het verschil tussen omzet, inkoopwaarde, nettowinst en brutowinst benoemen.
- De leerling kan aan de hand van een voorbeeld de omzet en brutowinst van een onderneming berekenen.
- De leerling kan de voor-en nadelen van dropshipping benoemen.
- De leerling kan benoemen welke stappen je moet zetten om je bedrijf in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.
- De leerling kan uitzoeken hoeveel procent btw een ondernemer moet rekenen over zijn/haar diensten/producten.

Leervaardigheden in het vak economie

De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan uitleggen voor welke diensten je terecht kunt bij DUO, de Belastingdienst, CBR en het Donorregister.
- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan benoemen wat er kan gebeuren als iemand anders de inloggegevens van jouw DigiD heeft.
- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
- De leerling kan benoemen wat de functie is van MijnOverheid en de BerichtenBox.

Module Identiteit

- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.

Module Bijbaan

- De leerling kan benoemen welke stappen je kunt zetten om een bijbaan te vinden.
- De leerling kan benoemen waarom je online identiteit invloed kan hebben op je sollicitatie.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met een bijbaan en loonheffing plaatsen in de juiste context en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Studeren

- De leerling kan de stappen benoemen die hij moet zetten om studiefinanciering aan te vragen.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met studeren, in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan opzoeken of een rijkschool een hoog slagingspercentage heeft en of een rij-instructeur bevoegd is om rijles te geven.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het aanvragen van een theorie- en praktijkexamen voor bromfiets of auto.
- De leerling kan op de website van het CBR de kosten opzoeken van een theorie- en praktijkexamen voor bromfiets of auto.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het aanvragen van je rijbewijs bij de gemeente.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met het behalen en aanvragen van een rijbewijs en het overschrijven en verzekeren van een motorvoertuig in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan benoemen dat er in Nederland meerdere (commerciële) zorgverzekeraars zijn die zorgverzekeringen aanbieden, en dat je als klant kunt kiezen.

- De leerling kan uitleggen wat vergelijkingssites zijn en waarom de één beter is dan de ander.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het afsluiten van een passende zorgverzekering.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen hoe hij bovengenoemde stappen informatievaardig en mediawijs zet.

Module Bank en geldzaken

- De leerling is in staat om informatie over verschillende diensten van de bank te vinden.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen of hij/zij op de echte website van een bank zit.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met de bank, bankfraude, betaalmethodes en online shoppen in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Wonen

- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken over huurtoeslag op de website van de Belastingdienst.
- De leerling is in staat om online de premie van verschillende inboedelverzekeringen met elkaar te vergelijken.
- De leerling kan op de website van de gemeente informatie vinden over het doorgeven van een verhuizing.
- De leerling kan begrippen die te maken hebben met het thema ‘op jezelf wonen’ in de juiste context plaatsen en in eigen woorden uitleggen wat ze betekenen.

Module Digitale zorg

- De leerling kan gezondheidsinformatie van verschillende websites met elkaar vergelijken.
- De leerling kan beoordelen of online gezondheidsinformatie betrouwbaar is.
- De leerling kan minstens drie verschillende betrouwbare websites benoemen waar je terecht kunt voor advies of hulp bij fysieke of mentale gezondheidsklachten.
- De leerling kan verschillende gezondheids- en fitnessapps met elkaar vergelijken qua kosten en privacy.
- De leerling kan onderzoeken tot welke gebruikersdata een gezondheids- of fitnessapp toegang heeft.

Module Ondernemen

- De leerling kan benoemen welke stappen je moet zetten om je bedrijf in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.
- De leerling kan uitzoeken hoeveel procent btw een ondernemer moet rekenen over zijn/haar diensten/producten.
- De leerling kan begrippen die te maken hebben met het thema ‘Ondernemen’ in de juiste context plaatsen en in eigen woorden uitleggen wat ze betekenen.

Consumptie

De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bijbaan

- De leerling kan benoemen dat het afhankelijk van je leeftijd is welke bijbaantjes je wel en niet mag doen.
- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen wat er in een arbeidsovereenkomst en CAO staat.
- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer benoemen, zoals minimumloon, vakantiedagen en vakantietoeslag.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen het bruto- en het nettoloon.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen 'zwart' en 'wit' werken.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffing is en hoe je dit terugvraagt.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffingskorting is, en dat je dit ook meteen kunt laten toepassen op het loon.

Module Studeren

- De leerling kan benoemen dat het volgen van een mbo-opleiding geld kost: lesgeld en school- en reiskosten.
- De leerling weet dat hij als mbo'er onder de 18 geen lesgeld hoeft te betalen.
- De leerling kan benoemen dat hij als 18-jarige recht heeft op studiefinanciering en dat hij deze kan aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De leerling kan de eventuele gevolgen van een studieschuld benoemen.
- De leerling kan uitleggen dat de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisproduct een gift is voor mbo-studenten van niveau 1 en 2 en een prestatiebeurs voor mbo studenten niveau 3 en 4.
- De leerling kan benoemen dat de hoogte van de basisbeurs afhankelijk is van zijn woonsituatie: uitwonende studenten krijgen een hogere basisbeurs dan thuiswonenden.
- De leerling kan uitleggen hoe een aanvullende beurs werkt. Hij kan uitleggen dat het recht hierop en de hoogte ervan onder andere afhankelijk is van het inkomen van de ouders en van de gezinssamenstelling.
- De leerling kan benoemen dat een lening altijd moet worden terugbetaald.
- De leerling kan uitleggen wat hij moet doen als hij stopt met zijn mbo-studie of als hij van studie verandert. Hij weet dat hij dit dan moet doorgeven aan zijn opleiding en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De leerling kan uitleggen hoe hij zijn studentenreisproduct stop moet zetten als hij is geslaagd of stopt met studeren.
- De leerling kent de gevolgen van het niet op tijd stopzetten van zijn studentenreisproduct.
- De leerling kan berekenen hoe hoog een studieschuld aan het einde van een opleiding is als hij iedere maand een bepaald bedrag leent.
- De leerling kan de eventuele gevolgen van een studieschuld benoemen.

- De leerling kan uitleggen dat de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisproduct een gift is voor mbo-studenten van niveau 1 en 2 en een prestatiebeurs voor mbo studenten niveau 3 en 4.
- De leerling kan de stappen benoemen die hij moet zetten om studiefinanciering aan te vragen.
- De leerling weet dat hij opnieuw recht heeft op studiefinanciering als hij doorstudeert op mbo-niveau 3/ 4.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan uitleggen wat wegenbelasting inhoudt en welke zaken invloed hebben op de hoogte van de wegenbelasting.
- De leerling kan een inschatting maken van de maandelijkse kosten waar je mee te maken krijgt als autobezitter.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen waarom de kosten van de gezondheidszorg zo hoog zijn.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat het betekent als hij zichzelf ergens tegen verzekert.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een basisverzekering is, wat een aanvullende zorgverzekering is en wat het verschil is tussen beide verzekeringen.
- De leerling kan benoemen dat er in Nederland meerdere (commerciële) zorgverzekeraars zijn die zorgverzekeringen aanbieden, en dat je als klant kunt kiezen.
- De leerling kan uitleggen wat het eigen risico is, hoe het werkt en waarvoor dit risico geldt (de basisverzekering, exclusief de huisarts).
- De leerling kan benoemen dat Nederlandse burgers bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunnen aanvragen, mits je aan bepaalde voorwaarden voldoet, zoals een niet te hoog inkomen.
- De leerling kan de verschillende soorten basisverzekeringen benoemen en hun onderlinge verschillen uitleggen (de naturaverzekering, de restitutieverzekering en de budgetverzekering).
- De leerling kan de gevolgen benoemen van het niet (op tijd) betalen van rekeningen, zoals het ontvangen van aanmaningen en het moeten betalen van extra administratieve kosten.
- De leerling kan benoemen wat hij kan doen om ervoor te zorgen dat hij elke maand zijn zorgpremie kan betalen, zoals altijd voldoende geld op zijn rekening hebben staan bij automatische afschrijving, niet oververzekerd zijn, zorgtoeslag aanvragen en bij een betalingsachterstand professionele hulp inroepen van bijvoorbeeld de Zorgverzekeringslijn.
- De leerling kan benoemen wat hij moet doen als hij onverhoopt toch een betalingsachterstand van één tot vijf maanden bij zijn zorgverzekeraar heeft opgebouwd (professionele hulp inroepen en een betalingsregeling treffen bij zijn zorgverzekeraar).
- De leerling kan de gevolgen benoemen wanneer hij onverhoopt toch een betalingsschuld van zes maanden of meer heeft opgebouwd bij zijn zorgverzekeraar, zoals aangemeld worden bij het CAK (met alle gevolgen van dien).

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan de functie van een bank beschrijven.
- De leerling kan aangeven dat hij/zij als klant kan kiezen tussen verschillende Nederlandse banken.
- De leerling kan verschillende soorten Nederlandse banken die een betaal- en spaarrekening aanbieden benoemen.
- De leerling kan de mogelijkheden en beperkingen van een jongerenrekening benoemen.
- De leerling is in staat om informatie over verschillende diensten van de bank te vinden.
- De leerling kan verschillende voorbeelden geven van digitale betaalmethodes inclusief de bijbehorende voor- en nadelen.
- De leerling kan de mogelijkheden en beperkingen van een studentenrekening benoemen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de risico's zijn van 'rood staan'.
- De leerling kan oplossingen voorstellen om 'rood staan' te voorkomen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat het risico is van een abonnement of lening afsluiten.
- De leerling kan de functie en het doel van een BKR-registratie benoemen.
- De leerling kan uitleggen wat er m.b.t. digitale bankzaken voor hem/haar persoonlijk verandert en wat je moet regelen als je 18 jaar wordt.

Module Wonen

- De leerling kan een begroting maken van inkomsten en uitgaven die horen bij 'op jezelf wonen'.
- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken over huurtoeslag op de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan via de website van de Belastingdienst een proefberekening invullen om de hoogte van de huurtoeslag te berekenen.
- De leerling kan de stappen beschrijven die horen bij het aanvragen van huurtoeslag via de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een inboedel- en aansprakelijkheidsverzekering inhoudt.

Module Ondernemen

- De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van het hebben van een eigen bedrijf.
- De leerling kan minstens twee verschillende voorbeelden geven van een verdienmodel.
- De leerling kan aangeven welke onderdelen thuishoren in de administratie van een bedrijf.
- De leerling aangeven wat het betekent om als ondernemer btw-plichtig te zijn.
- De leerling kan het verschil tussen omzet, inkoopwaarde, nettowinst en brutowinst benoemen.
- De leerling kan aan de hand van een voorbeeld de omzet en brutowinst van een onderneming berekenen.
- De leerling kan de voor- en nadelen van dropshipping benoemen.

- De leerling kent het verschil tussen een aansprakelijkheidsverzekering, rechtsbijstandverzekering, arbeidsongeschiktheidsverzekering en inboedelverzekering.

Consumptie en consumentenorganisaties

De kandidaat heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Zorgverzekering

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen waarom de kosten van de gezondheidzorg zo hoog zijn.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat het betekent als hij zichzelf ergens tegen verzekert.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een basisverzekering is, wat een aanvullende zorgverzekering is en wat het verschil is tussen beide verzekeringen.
- De leerling kan benoemen dat er in Nederland meerdere (commerciële) zorgverzekeraars zijn die zorgverzekeringen aanbieden, en dat je als klant kunt kiezen.
- De leerling kan uitleggen waarom in Nederland een basisverzekering verplicht is.
- De leerling kan uitleggen wat het eigen risico is, hoe het werkt en waarvoor dit risico geldt (de basisverzekering, exclusief de huisarts).
- De leerling kan de verschillende soorten basisverzekeringen benoemen en hun onderlinge verschillen uitleggen (de naturaverzekering, de restitutieverzekering en de budgetverzekering).
- De leerling kan uitleggen wat vergelijkingssites zijn en waarom de één beter is dan de ander.
- De leerling kan de gevolgen benoemen van het niet (op tijd) betalen van rekeningen, zoals het ontvangen van aanmaningen en het moeten betalen van extra administratieve kosten.
- De leerling kan benoemen wat hij kan doen om ervoor te zorgen dat hij elke maand zijn zorgpremie kan betalen, zoals altijd voldoende geld op zijn rekening hebben staan bij automatische afschrijving, niet oververzekerd zijn, zorgtoeslag aanvragen en bij een betalingsachterstand professionele hulp inroepen van bijvoorbeeld de Zorgverzekeringslijn.
- De leerling kan benoemen wat hij moet doen als hij onverhoopt toch een betalingsachterstand van één tot vijf maanden bij zijn zorgverzekeraar heeft opgebouwd (professionele hulp inroepen en een betalingsregeling treffen bij zijn zorgverzekeraar).
- De leerling kan de gevolgen benoemen wanneer hij onverhoopt toch een betalingsschuld van zes maanden of meer heeft opgebouwd bij zijn zorgverzekeraar, zoals aangemeld worden bij het CAK .

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan de functie van een bank beschrijven.

- De leerling kan aangeven dat hij/zij als klant kan kiezen tussen verschillende Nederlandse banken.
- De leerling is in staat om informatie over verschillende diensten van de bank te vinden.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen of hij/zij op de echte website van een bank zit.
- De leerling herkent verschillende vormen van digitale fraude en weet wat hij/zij moet doen om er niet in te trappen.
- De leerling kan verschillende voorbeelden geven van digitale betaalmethodes inclusief de bijbehorende voor- en nadelen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de risico's zijn van 'rood staan'.
- De leerling kan oplossingen voorstellen om 'rood staan' te voorkomen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat het risico is van een abonnement of lening afsluiten.
- De leerling kan de functie en het doel van een BKR-registratie benoemen.
- De leerling kan uitleggen wat er m.b.t. digitale bankzaken voor hem/haar persoonlijk verandert en wat je moet regelen als je 18 jaar wordt.

Module Wonen

- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken over huurtoeslag op de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan een begroting maken van inkomsten en uitgaven die horen bij 'op jezelf wonen'.
- De leerling kan via de website van de Belastingdienst een proefberekening invullen om de hoogte van de huurtoeslag te berekenen.
- De leerling kan de stappen beschrijven die horen bij het aanvragen van huurtoeslag via de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan de belangrijkste kenmerken van een huurcontract benoemen.
- De leerling kan de belangrijkste rechten van een huurder benoemen.
- De leerling kan de belangrijkste plichten van een huurder benoemen.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een inboedel- en aansprakelijkheidsverzekering inhoudt.
- De leerling is in staat om online de premie van verschillende inboedelverzekeringen met elkaar te vergelijken.
- De leerling kan op de website van de gemeente informatie vinden over het doorgeven van een verhuizing.
- De leerling kan de post en administratie van belangrijke (overheids)instanties (digitaal) bijhouden.

Module Ondernemen

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen voor welke zaken je bij de Kamer van Koophandel terecht kan.
- De leerling kent het verschil tussen een aansprakelijkheidsverzekering, rechtsbijstandverzekering, arbeidsongeschiktheidsverzekering en inboedelverzekering.

Arbeid en productie

De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bijbaan

- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen wat er in een arbeidsovereenkomst en CAO staat.
- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer benoemen, zoals minimumloon, vakantiedagen en vakantietoeslag.
- De leerling kan benoemen wat de Nederlandse overheid met 'ons' belastinggeld doet.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen het bruto- en het nettoloan.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen 'zwart' en 'wit' werken.

Module Ondernemen

- De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van het hebben van een eigen bedrijf.
- De leerling kan aangeven wat het belang is van marktonderzoek.
- De leerling kan aangeven wat het belang is van een ondernemingsplan.
- De leerling kan minstens twee verschillende voorbeelden geven van een verdienmodel.
- De leerling kan aangeven vanaf welke leeftijd je je eigen bedrijf mag beginnen en vanaf welke leeftijd je financieel zelfstandig mag handelen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat 'handlichting' betekent: dat een minderjarige bevoegdheden krijgt die normaal zijn voorbehouden aan een meerderjarige.
- De leerling kan aangeven welke onderdelen thuishoren in de administratie van een bedrijf.
- De leerling aangeven wat het betekent om als ondernemer btw-plichtig te zijn.
- De leerling kan het verschil tussen omzet, inkoopwaarde, nettowinst en brutowinst benoemen.
- De leerling kan aan de hand van een voorbeeld de omzet en brutowinst van een onderneming berekenen.
- De leerling kan de voor-en nadelen van dropshipping benoemen.
- De leerling kan benoemen welke stappen je moet zetten om je bedrijf in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.
- De leerling kan uitzoeken hoeveel procent btw een ondernemer moet rekenen over zijn/haar diensten/producten.

Overheid en bestuur

De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan in grote lijnen uitleggen wat wordt bedoeld met de overheid.
- De leerling kan in grote lijnen uitleggen wat de overheid doet.
- De leerling kan enkele beroepen van ambtenaren benoemen en uitleggen op welke punten deze beroepen van elkaar verschillen.
- De leerling kan benoemen op welke manieren je als burger met de overheid kunt meedenken.
- De leerling kan uitleggen hoe je door te stemmen invloed kunt uitoefenen op de overheid.
- De leerling kan uitleggen voor welke diensten je terecht kunt bij DUO, de Belastingdienst, CBR en het Donorregister.
- De leerling kan benoemen hoe je als burger met de overheid kunt communiceren.
- De leerling kan benoemen wat de voordelen en/of nadelen zijn om als burger online te communiceren met de overheid.
- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
- De leerling kan benoemen wat de functie is van MijnOverheid en de BerichtenBox.
- De leerling kan aangeven welke (overheids)zaken je geregeld moet hebben als je 18 jaar wordt.

Module Identiteit

- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.

Module Bijbaan

- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer benoemen, zoals minimumloon, vakantiedagen en vakantietoeslag.
- De leerling kan benoemen wat de Nederlandse overheid met 'ons' belastinggeld doet.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen het bruto- en het nettoloon.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen 'zwart' en 'wit' werken.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffing is en hoe je dit terugvraagt.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffingskorting is, en dat je dit ook meteen kunt laten toepassen op het loon.

Module Studeren

- De leerling weet dat hij als mbo'er onder de 18 geen lesgeld hoeft te betalen.
- De leerling kan benoemen dat een mbo'er als 18-jarige recht heeft op studiefinanciering en dat hij deze kan aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De leerling kan benoemen dat de studiefinanciering is opgebouwd uit vier onderdelen: een basisbeurs, een aanvullende beurs, een studentenreisproduct en een lening.

- De leerling weet dat hij als mbo'er onder de 18 wel recht heeft op een studentenreisproduct.
- De leerling kan benoemen dat de hoogte van de basisbeurs afhankelijk is van zijn woonsituatie: uitwonende studenten krijgen een hogere basisbeurs dan thuiswonenden.
- De leerling kan uitleggen hoe een aanvullende beurs werkt. Hij kan uitleggen dat het recht hierop en de hoogte ervan onder andere afhankelijk is van het inkomen van de ouders en van de gezinssamenstelling.
- De leerling kan uitleggen wat een studentenreisproduct is en ook kent hij het verschil tussen een week- en weekendabonnement.
- De leerling kan benoemen dat een lening altijd moet worden terugbetaald.
- De leerling kan uitleggen wat hij moet doen als hij stopt met zijn mbo-studie of als hij van studie verandert. Hij weet dat hij dit dan moet doorgeven aan zijn opleiding en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De leerling kan uitleggen hoe hij zijn studentenreisproduct stop moet zetten als hij is geslaagd of stopt met studeren.
- De leerling kent de gevolgen van het niet op tijd stopzetten van zijn studentenreisproduct. De leerling kan berekenen hoe hoog een studieschuld aan het einde van een opleiding is als hij iedere maand een bepaald bedrag leent.
- De leerling kan de eventuele gevolgen van een studieschuld benoemen.
- De leerling kan uitleggen dat de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisproduct een gift is voor mbo-leerlingen van niveau 1 en 2 en een prestatiebeurs voor mbo leerlingen niveau 3 en 4.
- De leerling kan de stappen benoemen die hij moet zetten om studiefinanciering aan te vragen.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan enkele 'nieuwe' vervoermiddelen benoemen, zoals een deelscooter, e-step, hoverboard en monowheel en aangeven of- en wanneer je er mee mag rijden op de openbare weg.
- De leerling kan aangeven voor welke voertuigen je een rijbewijs nodig hebt.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het aanvragen van een theorie- en praktijkexamen voor bromfiets of auto.
- De leerling kan op de website van het CBR de kosten opzoeken van een theorie- en praktijkexamen voor bromfiets of auto.
- De leerling kan benoemen waarom en hoe je een gezondheidsverklaring moet invullen aan het begin van je rijopleiding.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het aanvragen van je rijbewijs bij de gemeente.
- De leerling kan uitleggen wat een beginnersrijbewijs en een puntenrijbewijs is en wanneer een bestuurder strafpunten krijgt.
- De leerling kan aangeven wat de regels zijn voor het gebruik van een mobiele telefoon in het verkeer.
- De leerling kan benoemen waar je een tenaamstelling van een voertuig kunt regelen en welke stappen je moet zetten bij een tenaamstelling van een voertuig.
- De leerling kan drie soorten motorvoertuigenverzekering noemen en op hoofdlijnen uitleggen wat de verschillen zijn.

- De leerling kan uitleggen wat wegenbelasting inhoudt en welke zaken invloed hebben op de hoogte van de wegenbelasting.
- De leerling kan een inschatting maken van de maandelijkse kosten waar je mee te maken krijgt als autobezitter.
- De leerling kan woorden die te maken hebben met het behalen en aanvragen van een rijbewijs en het overschrijven en verzekeren van een motorvoertuig in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan het verschil benoemen tussen de vier zorglijnen.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen waarom de kosten van de gezondheidszorg zo hoog zijn.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat het betekent als hij zichzelf ergens tegen verzekert.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een basisverzekering is, wat een aanvullende zorgverzekering is en wat het verschil is tussen beide verzekeringen.
- De leerling kan uitleggen waarom in Nederland een basisverzekering verplicht is.
- De leerling kan uitleggen wat het eigen risico is, hoe het werkt en waarvoor dit risico geldt (de basisverzekering, exclusief de huisarts).
- De leerling kan benoemen dat Nederlandse burgers bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunnen aanvragen, mits je aan bepaalde voorwaarden voldoet, zoals een niet te hoog inkomen.
- De leerling kan benoemen wat hij moet doen als hij onverhoopt toch een betalingsachterstand van één tot vijf maanden bij zijn zorgverzekeraar heeft opgebouwd (professionele hulp inroepen en een betalingsregeling treffen bij zijn zorgverzekeraar).
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.
- De leerling kan de betekenis van de belangrijkste begrippen benoemen die te maken hebben met zorgverzekering en zorgtoeslag en deze begrippen in de juiste context plaatsen.

Module Wonen

- De leerling kan het verschil tussen sociale huurwoningen en huurwoningen in de vrije sector benoemen.
- De leerling kan de stappen beschrijven die horen bij het inschrijven voor een sociale huurwoning.
- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken over huurtoeslag op de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan via de website van de Belastingdienst een proefberekening invullen om de hoogte van de huurtoeslag te berekenen.
- De leerling kan de stappen beschrijven die horen bij het aanvragen van huurtoeslag via de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan de belangrijkste rechten van een huurder benoemen.
- De leerling kan de belangrijkste plichten van een huurder benoemen.
- De leerling kan op de website van de gemeente informatie vinden over het doorgeven van een verhuizing.
- De leerling kan de post en administratie van belangrijke (overheids)instanties (digitaal) bijhouden.

Domein A – Vaardigheden

Economische concepten herkennen en toepassen in uiteenlopende contexten

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

- Alle modules dragen bij aan dit domein door: Het werken met realistische contexten (DigiD, bankzaken, zorgverzekering, etc.).
- Het toepassen van economische begrippen in praktijksituaties.
- Het ontwikkelen van informatievaardigheden en digitale geletterdheid.

Module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan vijf overheidsinstanties benoemen waar hij tussen zijn 14^e en 21^e mee te maken krijgt.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn als iemand jouw DigiD-gegevens heeft.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende hulpplekken bij hem in de buurt.
- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.
- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen (kunnen) zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden

Module Bijbaan

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende soorten bijbanen en bijbehorende leeftijdsrestricties.

- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.
- De leerling kan de verschillende bedragen en onderdelen op een loonstrook analyseren.
- De leerling kan het verschil tussen bruto- en nettoloon uitleggen.
- De leerling kan het verschil uitleggen tussen wit en zwart werken
- De leerling weet wat loonheffing en loonheffingskorting is.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan benoemen welk rijbewijs verplicht is voor o.a. een bromfiets, auto en motor.
- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijsschool.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij de aanvraag van het theorie- en praktijkexamen.
- De leerling kan onderzoek doen naar de aanvraag en de kosten van het rijbewijs op de website van een gemeente.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij het halen - en de aanvraag van - je rijbewijs.
- De leerling kan onderzoek doen naar de wettelijke verkeersregels die gelden voor zijn/haar voertuig.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het overzetten van een kenteken op een andere naam.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende bromfietsverzekeringen en een weloverwogen keuze maken.
- De leerling is bewust van de mogelijke gevolgen van een onbetaalde verkeersboete.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over verkeer en vervoer.

Module Studeren

- De leerling kan benoemen van welke hulp je gebruik kunt maken om een passende opleiding te kiezen.
- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat studiefinanciering is
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.
- De leerling kan benoemen wanneer studiefinanciering een gift of een lening is.
- De leerling kan uitleggen waar en hoe je studiefinanciering aanvraagt.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij je studiefinanciering.

Module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan voorbeelden noemen van verschillende soorten zorg die door de basisverzekering en de aanvullende verzekering worden gedekt.
- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.
- De leerling kan enkele aspecten noemen die voor hem/haar belangrijk zijn bij het kiezen van een passende zorgverzekering.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Domein B - Concept schaarste

Bepaalde middelen en ongelimiteerde behoeften dwingen tot keuzes

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen (kunnen) zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Module Bijbaan

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.
- De leerling kan de verschillende bedragen en onderdelen op een loonstrook analyseren.
- De leerling kan het verschil tussen bruto- en nettoloon uitleggen.
- De leerling kan het verschil uitleggen tussen wit en zwart werken
- De leerling weet wat loonheffing en loonheffingskorting is.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar de aanvraag en de kosten van het rijbewijs op de website van een gemeente.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende bromfietsverzekeringen en een weloverwogen keuze maken.
- De leerling is bewust van de mogelijke gevolgen van een onbetaalde verkeersboete.

Module Studeren

- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.
- De leerling kan benoemen wanneer studiefinanciering een gift of een lening is.

Domein C - Concept ruil

Ruilproces als basis voor optimale inzet van middelen

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.

Module Bijbaan

- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.

Domein D - Concept markt

Keuzes en ruil gecoördineerd via de markt, prijsvorming

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Zorgverzekering

- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.
- De leerling kan enkele aspecten noemen die voor hem/haar belangrijk zijn bij het kiezen van een passende zorgverzekering.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijkschool.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende bromfietsverzekeringen en een weloverwogen keuze maken.

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.

Domein E - Concept ruilen over de tijd

Intertemporele ruil, rente als coördinatiemechanisme

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen (kunnen) zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.

Module Studeren

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat studiefinanciering is.
- De leerling kan benoemen wanneer studiefinanciering een gift of een lening is.

Domein F - Concept samenwerken en onderhandelen

Conflicterende belangen, samenwerking en collectieve dwang

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bijbaan

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.
- De leerling kan het verschil uitleggen tussen wit en zwart werken.

Module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.

Domein G - Concept risico en informatie

Informatie verzamelen, onzekerheid verkleinen, asymmetrische informatie

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn als iemand jouw DigiD-gegevens heeft.
- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.
- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.

- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijjschool.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende bromfietsverzekeringen en een weloverwogen keuze maken.

Domein H - Concept welvaart en groei

Oorzaken economische groei en verdeling van inkomen en welvaart

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bijbaan

- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.
- De leerling kan het verschil tussen bruto- en nettoloon uitleggen.
- De leerling weet wat loonheffing en loonheffingskorting is.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.

Domein I - Concept goede tijden, slechte tijden

Korte termijn schommelingen, conjunctuurbeleid, rigiditeiten

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen (kunnen) zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling is bewust van de mogelijke gevolgen van een onbetaalde verkeersboete.

Domein J - Onderzoek en experiment

Deelnemen aan experimenten, strategisch inzicht, grenzen aan verklaringskracht

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende hulpplekken bij hem in de buurt.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijkschool.
- De leerling kan onderzoek doen naar de aanvraag en de kosten van het rijbewijs op de website van een gemeente.
- De leerling kan onderzoek doen naar de wettelijke verkeersregels die gelden voor zijn/haar voertuig.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende bromfietsverzekeringen en een weloverwogen keuze maken.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over verkeer en vervoer.

Module Studeren

- De leerling kan benoemen van welke hulp je gebruik kunt maken om een passende opleiding te kiezen.
- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij je studiefinanciering.

Module Zorgverzekering

- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan vijf overheidsinstanties benoemen waar hij tussen zijn 14e en 21e mee te maken krijgt.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende hulpplekken bij hem in de buurt.

Aansluiting kernen examenprogramma economie havo/vwo met leerdoelen Doe je digiding! havo/vwo

De modules van Doe je digiding! sluiten thematisch ook sterk aan bij het examenprogramma economie havo/vwo. Ze concretiseren maatschappelijke en financiële thema's uit het programma in herkenbare, praktische contexten die passen bij de leefwereld van leerlingen.

Inhoudelijke koppelingen kernen examenprogramma economie havo/vwo met leerdoelen Doe je digiding! havo/vwo

Kern (examenprogramma economie)	Passende modules Doe je digiding!
Financiële zelfredzaamheid	Bank en geldzaken, Zorgverzekering, Studeren
Arbeid en productie	Bijbaan
Consumentengedrag	Bank en geldzaken, Zorgverzekering
Overheid en beleid	Digitale overheid en veiligheid, Zorgverzekering
Internationale ontwikkelingen	Studeren, Bank en geldzaken
Markt en concurrentie	Bijbaan, Bank en geldzaken
Welvaart en groei	Studeren, Bijbaan
Schaarste en keuze	Alle modules (centrale basis van keuzes, prioriteiten en gevolgen)

Specifieke leerdoelkoppelingen

Kern: Financiële zelfredzaamheid

De kandidaat herkent vraagstukken met persoonlijke financiële gevolgen en kan financiële keuzes analyseren, onderbouwen en berekenen. De kandidaat heeft inzicht in sparen, lenen, verzekeren, beleggen en inkomensvorming, en kan dit inzicht toepassen in praktijksituaties.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Module Studeren

- De leerling kan benoemen van welke hulp je gebruik kunt maken om een passende opleiding te kiezen.
- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat studiefinanciering is.
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.
- De leerling kan benoemen wanneer studiefinanciering een gift of een lening is.
- De leerling kan uitleggen waar en hoe je studiefinanciering aanvraagt.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij je studiefinanciering.

Module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan voorbeelden noemen van verschillende soorten zorg die door de basisverzekering en de aanvullende verzekering worden gedekt.
- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.
- De leerling kan enkele aspecten noemen die voor hem/haar belangrijk zijn bij het kiezen van een passende zorgverzekering.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Kern: Arbeid en productie

De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Module Bijbaan

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende soorten bijbanen en bijbehorende leeftijdsrestricties.
- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.
- De leerling kan de verschillende bedragen en onderdelen op een loonstrook analyseren.
- De leerling kan het verschil tussen bruto- en nettoloon uitleggen.
- De leerling kan het verschil uitleggen tussen wit en zwart werken.
- De leerling weet wat loonheffing en loonheffingskorting is.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Kern: Consumentengedrag

De kandidaat heeft inzicht in de beslissingen van consumenten en de invloed van prijs, voorkeur en inkomen. De kandidaat kan keuzegedrag analyseren en de gevolgen ervan voor inkomen en welzijn beschrijven.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan voorbeelden noemen van verschillende soorten zorg die door de basisverzekering en de aanvullende verzekering worden gedekt.
- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.

- De leerling kan enkele aspecten noemen die voor hem/haar belangrijk zijn bij het kiezen van een passende zorgverzekering.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Kern: Overheid en beleid

De kandidaat heeft inzicht in de rol van de overheid in de economie, waaronder belastingen, sociale zekerheid, inkomensherverdeling en beleid ten aanzien van marktwerking, milieu en zorg.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan vijf overheidsinstanties benoemen waar hij tussen zijn 14e en 21e mee te maken krijgt.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn als iemand jouw DigiD-gegevens heeft.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende hulpplekken bij hem in de buurt.
- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.
- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan voorbeelden noemen van verschillende soorten zorg die door de basisverzekering en de aanvullende verzekering worden gedekt.
- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.
- De leerling kan enkele aspecten noemen die voor hem/haar belangrijk zijn bij het kiezen van een passende zorgverzekering.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.

- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Kern: Internationale ontwikkelingen

De kandidaat heeft inzicht in internationale handel, betalingsbalans, wisselkoersen, globalisering en Europese samenwerking, en kan deze begrippen toepassen op economische vraagstukken.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Module Studeren

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan voorbeelden noemen van verschillende soorten zorg die door de basisverzekering en de aanvullende verzekering worden gedekt.
- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.
- De leerling kan enkele aspecten noemen die voor hem/haar belangrijk zijn bij het kiezen van een passende zorgverzekering.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.

- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden

Kern: Markt en concurrentie

De kandidaat heeft inzicht in marktwerking, vraag en aanbod, prijzen, marktvormen en de rol van de overheid bij marktfalen.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Module Bijbaan

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende soorten bijbanen en bijbehorende leeftijdsrestricties.
- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.
- De leerling kan de verschillende bedragen en onderdelen op een loonstrook analyseren.
- De leerling kan het verschil tussen bruto- en nettoloon uitleggen.
- De leerling kan het verschil uitleggen tussen wit en zwart werken.
- De leerling weet wat loonheffing en loonheffingskorting is.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Module Bank en geldzaken

- De leerling kan benoemen voor welke diensten je bij de bank terecht kunt.
- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden

Kern: Welvaart en groei

De kandidaat heeft inzicht in de ontwikkeling van welvaart, economische groei, conjunctuur en structurele veranderingen in de economie.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Module Studeren

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.

- De leerling kan voorbeelden noemen van verschillende soorten zorg die door de basisverzekering en de aanvullende verzekering worden gedekt.
- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.
- De leerling kan enkele aspecten noemen die voor hem/haar belangrijk zijn bij het kiezen van een passende zorgverzekering.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Module Bijbaan

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende soorten bijbanen en bijbehorende leeftijdsrestricties.
- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.
- De leerling kan de verschillende bedragen en onderdelen op een loonstrook analyseren.
- De leerling kan het verschil tussen bruto- en nettoloon uitleggen.
- De leerling kan het verschil uitleggen tussen wit en zwart werken.
- De leerling weet wat loonheffing en loonheffingskorting is.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Kern: Schaarste en keuze

De kandidaat begrijpt dat schaarste en het maken van keuzes de basis vormen van economische problemen. De kandidaat kan alternatieven afwegen, kosten en baten vergelijken en consequenties benoemen.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Alle modules zijn relevant, omdat elke module leerlingen leert omgaan met beperkte middelen, keuzes en de gevolgen daarvan:

- **Digitale overheid en veiligheid** → omgaan met veilig gebruik van digitale middelen.
- **Bank en geldzaken** → omgaan met financiële middelen.
- **Bijbaan** → keuzes tussen tijd, werk en inkomen.
- **Verkeer en vervoer** → kosten/baten van mobiliteit.
- **Studeren** → investeren in menselijk kapitaal.
- **Zorgverzekering** → afweging tussen risico en zekerheid.